

Народня

Варна. 30 Април 1911.

Брой 29.

Градската Библиотека Тул.

На всеки тип прѣстѣпенъ до вчера прогресиста
Прикачаше епитета позорний „народнякъ“;
Откри ли се афера грабителска, нечиста; —
Прѣстъ народняшки въ нея съзираше той пакъ.

Той считаше и съ право до вчера народняка
Източникъ на зараза и на злочестина,
Джелатъ на свободата, привърженикъ на мрака,
Зло некачествимо за цѣлата страна;

А днесъ той го прѣгръща, ржката си му дава,
По заповѣдъ на царя и, безъ да го е срамъ,
Не стига туй, но още открито заявява,
Че е готовъ да стане и народнякъ той самъ.

О, врѣмена на низостъ на нравствено паденье,
На гнусния паризъмъ позорни врѣмена!
Наложихте вий вече народното прѣзрѣнье
На множество до вчера почтени имена.

Водители партияни стоятъ обезличени
Прѣдъ свойтъ партизани за станалий скандалъ,
А горѣ тамъ — въ двореца ликоватъ възхитени,
Че замислѣтъ царски желаното е далъ.

гр. Варна, 1911 год.

Храбрый.

На власт ли сж демократитѣ?

Бившиятъ Министъръ прѣдседателъ, Ал. Малиновъ, държа първата си рѣчь, като опозиционеръ, въ София съ небивать до сега успѣхъ. Втората му рѣчь, въ Пловдивъ, е била цѣлъ правникъ на градътъ и окръга. Третата си рѣчь, Малиновъ държа на 24 т. м. въ Варна. По-срѣщането му на гарата е било та ка тържествено и отъ толкова много отъ Варна и окръга народъ, щото справедливо е да се сравни то съ извѣстното поерѣщане, което се направи въ Варна на първия български князь, Батембергъ. На гарата бѣ прѣпѣлнено съ свѣтъ, когато трена пристигна. Отъ 20 год. никой български политически дѣецъ не билъ така вѣторжено поерѣщанъ. Още 2 часа прѣди пристигането на трена, гарата бѣ допирана отъ селени, които бѣха дошли съ талиги да поерѣщнатъ шефѣтъ на демократическата партия. Пътуването на поерѣщачитѣ до зала „Съединение“, гдѣто Малиновъ държа рѣчта си, бѣ едно невидяно до сега тържество: наредъ съ фойтонитѣ припускаха грамаденъ брой селеки талиги съ по 4 — 5 души въ всѣка, а ония отъ поерѣщачитѣ, които неможаха да си наематъ фойтони, бързаха пѣшкомъ да стигнатъ на врѣме въ залата. Последниятъ бѣ прѣпѣлненъ, още прѣди да стигне Малиновъ, а въглъ, въ градината, имаше двойно и тройно повече народъ. Рѣчта си Малиновъ произнесе, при най бурни одобренія отъ страна на събраниято. Въ противоположностъ на тоя вѣсторгъ, съ който „падналиятъ“ отъ властъ Министъръ бѣ поерѣщанъ и испращанъ на всѣкъдѣ, сегашнитѣ Министри всѣкъдѣ сж били поерѣщани хладно и при участието на незначителенъ брой хора. Това стана и при поерѣщането въ Варна на Даневъ и Маджарова. На

Шуменската гара, гдѣто Софийския и Варненски тренове на 24 т. м. сж се срѣщнали, прѣдъ вагона въ който е билъ Даневъ, е имало 9 души поерѣщачи и испращачи, начело съ Окол. Началникъ, а прѣдъ оня, въ който е билъ Малиновъ — повече отъ стотини души.

Властующитѣ партии, виждатъ това и съ недоумѣние се питатъ: тѣ ли или демократитѣ сж на властъ?

Отъ около 20 год., ние сме свѣдѣтели на слѣдния печаленъ политически фактъ: който управлява държавата, бива поерѣщанъ и испращанъ съ акламации, отъ множество народъ, а опозиционеритѣ — отъ незначителенъ брой тѣхни близки приятели. И тоя фактъ се е повтарялъ последователно. Проче, недоумѣнието на властующитѣ е основателно; тѣ иматъ управление, а народа поерѣща и испраща по тържествено опозиционерѣтъ и туку що „падналъ“ отъ Министерския постъ шефѣ на Демокр. партия, Ал. Малиновъ!

Но не се безпокойте, Гда противници: вий имате оная властъ, която Ви интересува, властѣта да управлявате държавата; вий държите тая властъ. Опомнете се: Вие уволнявате, Вие назначавате чиновници — очевидно, че властѣта е у васъ. Само дръжете я здраво, за да я не петървете.

Но тоже очевидно е, че и ний, демократитѣ сме на властъ и че нашата властъ е по могща отъ Вашата, щомъ като тя трупѣ около насъ десетократно повече народъ, отъ колкото Вашата.

Въ учрѣдителното нар. събрание, когато се изработваше конституцията, хората които основаха отъ послѣднепната демократическа партия, бѣха посетилитѣ на народнитѣ свободи и на тѣхъ се дължи изработването на демократичната ни конституция. Още тогава, тѣ пуснаха дълбоки корени въ душата на българския народъ. Колчимъ слѣдъ това, демокр. партия е поемала властѣта, тя е пазила свѣто тая

конституция и е магаждала своето управление съобразно нейнитѣ изисквания. Дълги години, тая партия е била въ опозиция и прѣзъ това врѣме тя неуморно е работила да се зближи съ българския народъ и да го вдѣхнови съ своитѣ идѣали. Вѣстникъ „Прѣпорѣцъ“ (порано „знаме“) е билъ единствения партиенъ вѣстникъ, удостоиванъ отъ просвѣтитѣ български граждани да бѣде редовно четенъ. Прѣзъ 1908 год., когато тая партия пое властѣта, съ помоща на „цървулитѣ“, тя се още повече зближи съ народа. А когато прѣзъ тригодишното си властвование, тя извърши оня купъ дѣла, за сѣгващи свободитѣ и кесията на българиятъ, послѣднитѣ се сроди съ нея и тя стана, като че ли негова кръвь и плѣтъ. И демократическата партия придоби *властъ*, но властъ надъ душитъ и сърцата на хората: грамаденъ е броятъ на българскитѣ граждани, които сподѣлятъ нейнитѣ възгледи, а още по грамаденъ е броятъ на ония, които вѣрватъ, че тая била единствената партия, която е пазила и ще пази правдинитѣ на народа; тя е която е осмислила пѣкои отъ националитѣ наши задачи и тя е която въ туй отношение ще може да отиде до край! Създаването на демократичната ни конституция, съединението, сръбско-българската война, независимата — това сж активъ на демокр. партия, който всѣки българинъ добръ вижда.

Е, добръ. Моментѣ е сѣдбоносенъ: конституцията ще бѣде наското подложена на една поправка. Кой може да ни гарантира, че нейнитѣ противници — консерваторчината — днесъ управляюща България, нѣма да ограничатъ правдинитѣ на българския народъ и да увеличатъ тия на Държ. глава? Кой други, въ туй отношение, дава най голѣма гаранция, освѣтъ демокр. партия, която неуклонно се е борила за тия правдини? Така разсѣждава народъ и все повече ближи къмъ послѣдния.

Ето какъ, демокр. партия, като напустна властѣта да управлява България, *придоби друга властъ отъ самия народъ*.

Прѣзъ 1878 год., князь Батембергъ, направи грѣшкитѣ, които сега царъ фердинандъ повтаря: въпрѣки очевидностѣта, че либералитѣ (начело съ Каравелова) бѣха посочени отъ народа да съставятъ първото министерство, князѣтъ го състави отъ консерваторитѣ. Но изборитѣ дадоха слѣдния резултатъ: отъ 170 нар. прѣдставители, правителството можеше да расчита само на 30, а другитѣ 140 бѣха опозиционери, либерали! При все това, консерваторитѣ, подкрѣпени отъ княза, не напущаха властѣта. Въ едно отъ засѣданията на Народ. събрание, обаче, послѣдното гласува недовѣрие на кабинета и съ вѣкове „въглъ, въглъ отъ тука“ натри Министритѣ! Князѣтъ, бѣ недоволенъ: той вмѣсто да възложи на либералитѣ, начело съ Каравелова, да съставятъ новиятъ кабинетъ, растури Нар. събрание и състави врѣмененъ, пакъ отъ консер-

ватори, кабинетъ, подъ прѣдѣдателството на Митрополитъ Климентъ. Либералитѣ обаче, наново спечелиха изборитѣ и се върнаха въ Нар. събрание по бногобройни и по екзалтирани. Князѣтъ капитулира: възложи на тѣхъ да съставятъ кабинетъ!

Тая страничка отъ нашата политическа история е твърдѣ поучителна.

Демократитѣ прѣзъ тригодишното си послѣдно властвование, имаха пълното довѣрие на народа. Нѣщо повече; тѣ се издигнаха прѣдъ него твърдѣ много съ своитѣ дѣла. Но тѣ направиха нѣколко дела, които го поставиха вѣтъ съ двореца и котерията около него: испѣди маса некадърни военни и ги даде подъ сѣдѣ, даде подъ сѣдѣ и стамболовиститѣ министри; дадоха прѣднина на лѣвитѣ течения, т. е. на ония, които сж за свободитѣ на народа. Царѣтъ помисли и рѣши: колкото повече демократитѣ властвуватъ, толкова по силни ставатъ. И помисли, че тая властъ е въ колелата на демократическата колесница. Кабинетѣтѣ подаде оставката, напусна властѣта да управлява, но заедно съ това той придоби другата властъ, която е по могща.

Дръжете се, властующи партии: ще се борятъ двѣтъ власти — оная, която Вие имате отъ горѣ и която се крѣпи отъ сѣмѣта и службо-раздаването и оная, която ние имаме, която държи коренитѣ си въ народа и се крѣпи на могществата на идентѣ и дѣлата.

Пазете се добръ, защото не е исклучена възможността да Ви извика повторно българския народъ въ Народното събрание: „въглъ, въглъ отъ тука“!

Р-въ.

Думи и дѣла на Демократическата партия.

Х.

Послѣдния режимъ на стамболиститѣ се отлича съ нечуванитъ гонения сръщу хората на народната просвѣта. За да се харесатъ на властораздавача, и да откъснатъ за него, тѣ сж единъ замахъ затвориха вратитѣ на нашия университетъ прѣзъ Януарий 1907 година, наблъскаха студентитѣ въ казармитѣ и разгониха професоритѣ. Тоя нечуванъ вандализъмъ, подобенъ на който е възможенъ само въ царска Русия, унизи твърдѣ много достоинството на нашия университетъ и на държавата и я държа затворени вратитѣ на нашата alma mater цѣла година. Въ не по добро положение се намираше и учебното дѣло въ основнитѣ училища и гимназитѣ; по вече отъ 600 души учители бѣха уволнени, прѣмѣстени и разгонени; дади се неограничена властъ на директори и инспектори училищни да терроризиратъ учителството. Никакви грижи за зданията на училищата, хигиената и програмата за прѣподаване. Специалнитѣ училища бѣха запемарени и сѣдбата на дас-

кала бѣше всѣцѣло въ рѣцѣтъ на окойския началникъ и мѣстнитѣ партизани дребеевци. Впрочемъ училищното дѣло и прѣзъ миналитѣ режими е бивало всѣкога занемарено и на учителитѣ се е гледало като на бунтовници и сж ги жестоко прѣсѣдвали. Така прѣзъ народняшкия режимъ учителството не ще забрави Живковитѣ реформи и гонения, защото слѣдъ стамболиститѣ, народняцитѣ сж най-грознитѣ гонители на бѣдния български учителъ и въ тѣхно врѣме най-много сж ги мѣстили и уволнявали въ интереса на службата и сж ги поставили подъ прѣката зависимостъ на партизанна народнякъ. Радославовъ тоже по врѣме на десѣтка бѣ устроилъ нечувана хайка сръщу сѣщото учителство, което не искаше да става машина въ рѣцѣтъ му.

Цанковиститѣ поискаха да повърнатъ положението на учителя 15 години назадъ, като оставятъ сѣщия подъ могщата зависимостъ на селския кметъ и попъ и всѣки частъ да работи въ тая областъ на държавното управление, която областъ е най-важната функция на държавата за собствената си духовна култура и развитие, не можеха да не обърнатъ вниманието на демократическата партия, ценеца високо образованието на българския селеникъ, което образование помогна на Германия да бѣде побѣдителка надъ Франция. Ето защо правителството на демократическата партия съчете нужно да изяви тържествено въ декларацията си на 23 април 1908 год. чрѣзъ пунктъ X на сѣщата, че взима особено агажиментъ да уреди доколкото това е възможно напето просвѣтно дѣло. Трѣбва съ гордостъ да заявимъ, че тая точка отъ общианята на демократическата партия е изпълнена отъ сѣщата до свѣршенство. Още съ идването си на властъ, правителството на г-на Милинова съ единъ замахъ отвори вратитѣ на затворения отъ стамболиститѣ университетъ, възвърна помѣстата имъ всички прокудени професори и прѣмѣсти и назначи около 600 души учители, разхвърлени по цѣла България и рагонени отъ градъ на градъ за гдѣто сж си позволили да протестиратъ прѣдъ народа противъ терора на стамболиститѣ.

Отъ тоя първи замахъ на правителството на демократическата партия, стана явно пътя, по който то щѣше да трѣгне въ полето на просвѣтната си дѣйностъ. То обща въ декларацията си да разшири основното образование на българския народъ да промени програмата му въ духъ, който да засвѣглява знанията на дѣцата, като при това се застъпятъ по-вече научни клонове, та гражданина съ основно образование да е по-подготвенъ за живота. Обща сж да подобри материалното положение на учители и да пригответи подобни помѣщения за училища, защото положението на учителя до тогава и това на училищата бѣше плачевно. При тая мизерна обстановка и съкрушенъ отъ лишения учитель, училищата съвѣтъ не постигаха цѣлитѣ си. Тѣ бѣха по-скоро гѣзда на разни болѣсти и по-вече нищо.

Изпълни ли тия си обещания демократическата партия? — Изпълни ги безспорно. Със новия закон за народното просвещение, който може да послужи за образец на много културни държави, демократическата партия ще се гордее за дълги години; и самите наши противници чръз представителите си въ камарата ржкоплъскаха на законопроекта и не памъриха нито дума да кажат и да го укорят въ нецълесобразност и назадничавост. Въ него, както се изрази Г-нъ Малиновъ въ рѣчта си въ Варна, новото правителство трѣбва да внесе само единъ още членъ, и той е „закона на демократическата камара да се пазят непокътнат и да се прилага добросъвестно“.

Съ закона за народната просвѣта, изработенъ подъ ръководството на г-нъ Н. Мушановъ, тогавашенъ министъръ на просвѣтното министерство се стабилизира напълно положението на учителя, който вече не може да става играчка въ ржцѣтъ на разни недобросъвестни партизани, а за неговата дѣйност, която го прави невъзможенъ като учителъ, има да се произнася цѣлъ дисциплинаренъ съдъ отъ дѣй инстанции. Свидѣтели сме, какъ гоненията сръщу учителите прѣстанаха и колко е мажно да се мѣсти, или уволнява учителя. При това и материалното положение на учителя се подобри достатъчно, за да може той съ ревност да изпълнява високата си задача. Съ сѣщия законъ се разшири основното образование до 7 години, като на всѣко по голѣмо село по желанието на общините се позволява да си отворятъ горни курсове. Въ малките села се устройватъ до пълнителни курсове и може да се каже, че днесъ дѣтето на българския гражданинъ и селянинъ се учи на вече четире години, а седемъ. Програмите на обучение се разшириха, като е засилено изучаването на българското учение, т. е. ппавата и длъжностите на всѣки въ страната ни. Сключиха се заеми за постройка на училищни здания и съ съдѣйствието на окръжните съвети на много мѣста вече старитѣ бордени училища се замѣниха съ колосови училищни здания, построени и поддржани по изискванията на хигиената. Назначиха се мнозина училищни лѣкари да прѣподаватъ хигиена и да бдятъ за доброто здравие на дѣцата на българ. народъ. Съ всички тия реформи, учебното дѣло у насъ е тикващо твърдъ на прѣдъ и демократическата партия щѣ се бори въ опозиция само да го запази.

Защото днешните властници, криещи се като бухали отъ свѣтлината, щѣ се опитатъ да ги прѣмахнатъ. За тѣхъ е нужно свободно да си играятъ съ съдбата на учителя и по-възможност да има по-голѣмо невѣжество.

Брашлянь.

„Чакайте дѣлата ни!“

Правителството и правителственните органи се сърдятъ на опозицията, че тя, безъ да чака дѣлата имъ, ги критикува. Очевидно е, че тукъ има недоразумение, или пъкъ отъ правителственните сръжди не искатъ, съзнателно, да разберътъ становището на опозиционната критика. До сега, критика на правителствени дѣла, съ малки изключения, не е имало, по простата причина, че правителството, въ областта на дѣлата, не е могло да се прояви. Въпроса, обаче, какви щѣ бждатъ дѣлата на правителството, стои отворенъ.

Правителството ни казва да почакаме, но апелира къмъ „съзнателното гражданство“ за подкрѣпа. Пита се: въ името на какво се иска тази подкрѣпа? Въ името на бждещитѣ дѣла ли? Добръ. Тогасъ, необходимо е да се знае, въ какво направление щѣ се развитъ тия дѣла; какви общественни нужди има прѣдъ видъ да задоволява

правителството; какъ то схваща назрѣлитѣ общественни въпроси — въобщо налагаше се, да декларира своята политика народу. И то излѣзе, наистина, съ една декларация, но каква? Двѣ мѣтини за нея пѣма; тя не е нѣщо повече отъ едно окръжно прѣдназначено да утѣши огорченитѣ партизани. Онова що, горѣ-долу, може да има по широко значение е декларацията, че правителството било „увѣренъ привърженикъ на мира“ и послѣ — че правителството „своевременно щѣло да помисли за удовлетворение на държавните и общественни нужди“.

Да се манифестира съ миролюбие прѣдъ народа, въ единъ моментъ като днешния, най-малкото, си пѣма мѣстото. Защото подкрѣпата сп народа щѣ даде на управляющитѣ, но въ името на миролюбиего имъ, а, ако се увѣри, че тѣ искрено се въодушавяватъ да му служатъ. Послѣ, никое правителство не може да бжде миролюбиво, да иска мира, само за самия миръ. Въ основата на идеята за мира, лѣжътъ реалните интереси на нацията, — нуждата да се създадѣтъ условия за правилното имъ развитие. Тия сѣщитѣ интереси, утрѣ, могатъ да наложатъ друга политика; могатъ да наложатъ политика агресивна, щомъ мира почва да стѣснява тѣхното развитие, щомъ той се иска „на всѣка цѣна“. Ако ли пъкъ, тоя пасажъ е прѣдначенъ за външния свѣтъ и дѣли да повдигне кредита на правителството въ странство, той е ненавръстенъ. Ненавръстенъ е, защото безъ едно обстойно изложение, което да обоснове взаимната връзка между мира и интереситѣ на нацията, може да бжде злѣ истѣлкуванъ — не въ нашъ интересъ. И въ двата случая, таквазъ декларация не може да задоволи „съзнателно гражданство“ и излизането на правителството съ нея, е едно непастино излизане.

Да се декларира, пъкъ, че правителството „своевременно“ щѣло да помисли за удовлетворение на назрѣлитѣ държавни и общественни нужди, безъ да се казва нѣщо повече и слѣдъ това да се иска подкрѣпата на народа, е ни повече, ни по-малко отъ да продавашъ топтанъ стока на версеза. А смѣта ли правителството, че може да прѣвлече, не „съзнателното гражданство“, а единъ съзнателенъ гражданинъ, въ името на бждаще задоволяване на „назрѣли“ нѣкакви нужди, когато за прѣзрѣлитѣ нужди си прави углушки? Тѣй напримеръ по въпроса за дневния редъ на Великото Народно Събрание, то нищо не казва; мълчи и по въпроса за данъчнитѣ реформи, които, всѣки щѣ се съгласи, че сж достатъчно „назрѣли“. Цѣлъ редъ реформи сж необходими, за да се усигори общинското и окръжно самоуправление, да се стабилизира чиновническия платъ, да се гарантира работния трудъ отъ чръзмѣрна експлоатация, а за тия работи правителството ни захъ не обѣзва.

Единъ отъ сегашните министри, въ едно интервю, праща запитвачитѣ по въпроситѣ, които тукъ-що испъкнахме, да се справятъ въ програмитѣ на двѣтѣ властущи партии. Добръ, но ние знаемъ, че програмитѣ чертаятъ, прѣдвидно, принципалното становище на партията и че, до колкото тамъ сж истѣкнати конкретни искания, тѣ сж по скоро за пояснение на принципалното становище, защото, съ развитието на живота, конкретните искания загубватъ силата си, по принципа остава. Послѣ, частъ отъ конкретните искания, сж искания далечни, които въ дадения моментъ не могатъ да се реализиратъ. Ако тази работа не бѣше тѣй, отъ декларацията на правителството пѣмаше никаква нужда. Но очевидно е, че правителството, излизайки съ декларацията, е почувствувало нужда да каже нѣщо повече отъ онова що програмитѣ казватъ и като пѣдчертаватъ, че щѣ излизатъ отъ началата на програмитѣ, помѣнува

за административно правосѣдие и пропорционална избирателна система, въпрѣки, че програмата на прогресиститѣ ги обема и народнишката програма не ги изключва.

Пита се сега: право ли е правителството, като се сърди че го критикуватъ, когато то, апелирайки, да се почакаятъ дѣлата му, залѣгва обществото съ общи фрази? Нека читателя самъ си отговори. Ние дѣлжимъ, обаче, да забѣлжимъ, че фактитѣ, които тукъ испъкнахме, усилватъ убеждението у всѣки мал, ко-много разсѣдливъ гражданинъ, че отъ това правителство дѣла-дѣла творчески, които да цѣлятъ реформиранието на държавния и общественъ животъ, народа напразно ще чака. Колкото за дѣла „генештарски“, въ миналото ги има доволно, та народа и безъ напомуване отъ г-да управляющитѣ, ги чака.

Прѣдизборенъ тероръ на полицията, за разтурване на общини.

Слѣдъ блѣскавата сръща на г. Малинова въ Варна, на 24 т. м. въ която участваха грамадно множество наши съмишленици отъ околията, при всѣчко, че едвамъ въ близкитѣ до градъ села можахме да разгласимъ, властницитѣ сж силно изплашени отъ явната провала, които ги очаква и почнаха да вършатъ такива безакония, които сж система на днесъ управляющитѣ партии.

Рѣшено и сторено: да се принудятъ всички съвети въ селата, които не сж юкуматчийски, а пъкъ такива пѣма въ тукашната околия, да си подадатъ оставките и по този начинъ да се разтуритъ общинскитѣ съвети. Въ понеделникъ, на 25 т. м. оше, окол. началникъ Нефтиновъ отъ остржара Георги Шеревъ, повикалъ въ окол. управление общинския съветникъ на аджемлерската община Матю Стояновъ, отъ с. Индже-кьой, и чръзъ заплашвания, че ще затвори крѣчмата му, зщото била близо до църквата, че като крѣчмаръ немогалъ да бжде съветникъ и какви не други закани, го заставилъ да си даде оставката отъ съветничеството, за да може да го послѣдватъ и други та да се разтури съветъ.

Всичко това се прави, защото аджемлерския общински съветъ се състои отъ 7 демократи и 5 земледѣлци и защото избранитѣ миналата недѣля кметъ и помощникъ сж демократи.

Кждѣ остана г. Нефтиновъ изявлението ви: „не съмъ азъ човѣкътъ, който ще върши безакония.“ Ами отъ туй по-голѣмо безаконие може ли да има?!

Съветника Матю Стояновъ е човѣкъ, който знае своитѣ права и не само, че не се е уплашилъ отъ закани на окол. началникъ, но ще подаде и тѣжба сръщу него до г. прокурора, за привличането му подъ углавна отговорностъ.

Окол. началникъ като неуспѣлъ да уплаши М. Стояновъ, прибѣгналъ до съдѣйствието на секретаръ бирника Андѣя Никовъ, когото на-товарилъ съ тази мисия. И послѣдния безъ да му мисли за послѣдствията, трѣгналъ по диритѣ на другия съветникъ отъ Индже-кьой — Димитър Германовъ, когото се стараялъ да убѣди да се оттегли отъ съветничеството, но и тукъ не успѣли. Сега намерявалъ да се обърне къмъ другитѣ съветници. Ние съветваме Никова да си гледа службата и да не се мѣси тамъ дѣто не му е работата, защото не е окол. началникъ, който щѣ го спаси. За насъ не е чудно, че единъ Никовъ се е подхлъзналъ толкова и се е прѣдалъ въ услуга на властѣта, защото той и миналото му, много добръ ни е познато, но сега не искаме да се занимаваме съ него. Ако бждемъ принудени и него ще сторимъ.

Прѣдъ факта, че полицията на г. Людскановъ започна чръзъ тероръ да разтури общинскитѣ съвети, питаме: такава ли щѣ е прокламираната отъ насъ автономностъ на общинитѣ г. Людскановъ?

Много се лѣжете, щѣ кажемъ ние, ако мислите, че този е пътътъ, който щѣ ви улесни задачата; той щѣ ви провали и много грозно. Ние бихме желали добръ да се запомни това.

Ако и да сме убѣдени, че рѣдко щѣ се намѣри общински съветникъ, който да се уплаши отъ закани на полицията, но пакъ щѣ си познати да имъ кажемъ, че вѣма защо да се страхуватъ, а съ прѣзрение да отхвърлятъ всѣко такова прѣдложение, отъ кждѣто и да иде то. Само тагава тѣ щѣ докажатъ, че заслужено сж спечелили довѣрието на избирателитѣ си и че съ достоинство могатъ да бранятъ своитѣ и тѣхнитѣ права и интереси.

Хроника.

Едно тържество за демократическата партия въ града ни.

Нашитѣ противници, безсилни да се борятъ съ демократическата партия възъ базата на принципитѣ, прокарани въ дѣйността на партията, когато бѣше на власт, отъ друга страна, като не искаха да признаватъ, че именно тая дѣйност, проявена изключително въ полза на народа, е онай сила, която кара българския народъ да се групира около демократическата партия, злорадствува и потриваха ржцѣ да видятъ по-скоро сжщата партия въ опозиция, за да изчѣзнѣла като сапуненъ мѣхуръ: понеже само властѣ е била която крѣпила демократическата партия. Нещастнитѣ, тѣ заключиха отъ себе си, защото при властъ тѣ сж имали огромни партии, а въ опозиция почти сж изчезвали. Нуждни сж бивали нѣколко години слѣдъ паданieto имъ отъ властѣта, за да почнатъ пакъ да се пробуждатъ и проявятъ като нова партия. Сжщото чакаха и сега; тѣ мислѣха, че демокрацията слѣдъ отбѣгнатието си отъ властъ, дълго врѣме щѣ се чувствува безсилна и щѣ се спотайва. За голѣмо тѣхно съжаление и за щастieto на българския народъ, демокрацията като митологическия титанъ, слѣдъ падането си, съ двойно по голѣма сила щѣ се впусне въ борба за защита богатата и правдинитѣ народни. Това си залича отъ събранието, устроено отъ тукашната демократическа организация и инпозантитѣ, посрѣщания на бившия м-ръ прѣдседателъ Ал. Малиновъ и събрание за изслушване на рѣчта му. Интимната вечеря отъ 250 куверта тоже засвидѣтелствува за силата на демокрацията въ града ни слѣдъ паданieto и отъ властѣ.

Тия събрания, посрѣщания и вечери сж описани по долу на подробно, обаче ако счетохме за нужно отдѣлно да напишемъ нѣколко реда за тѣхъ, то е за да констатираме тържеството на демокрацията въ града ни и умърлушването на нашитѣ противници. Тѣ останаха излѣгани въ надѣждитѣ си, оше повече, когато даже съ силата на властѣта двѣтѣ грамадни партии посрѣщнаха шефове те си доста анемично. Враговетѣ на демокрацията сж озадачени и отчаянието е завладѣло тѣхнитѣ редове. За това пъкъ ние възползувани отъ тѣхния смугъ да се впуснемъ въ оше по-силна борба и тържествуванието на демокрацията е осигурено.

Малиновъ въ Варна.

На 24 т. м. пристигна въ града ни г. Ал. Малиновъ, за да държи политическа рѣчъ. Посрѣщането на Малинова, бѣше едно отъ най-тържественитѣ. Рѣдко е бивала въ Варна такава импозантна и мила сръща. Селени дошли отъ околията

и граждани съ нетърпѣние очакваха пристигането на трѣна, за да поздравятъ достойния и смѣлъ вождъ на демократическата партия. Точно въ 1 ч. 40 м. трѣна сирѣ прѣдъ гарата. Когато Малиновъ се показа на вратата на вагона, хилядното мнозинство го посрѣщна съ възторжени и продължителни „ура“. Тръгналъ отъ тази величествена сръща, той съ нѣколко прочувствени думи благодари за посрѣщането.

Силно впечатление направи това посрѣщане на нашитѣ политически противници — то ги порази, и тѣ смутени търсятъ причината на тази грандиозна манифестация на чувства на прѣданност и любовъ къмъ демократическата партия. То остави дълбоки слѣди и въ паметѣта на варненскитѣ граждани, които за пръвъ пътъ отъ освобождението виждатъ да се посрѣща по такъвъ тържественъ начинъ единъ бившъ министъръ, туку що напусналъ властѣта. То е характерно и затуй, защото показва, че българския народъ цѣни доброто управление, то е и залога за правилния политически животъ въ страната.

Отъ гарата г. Малиновъ съпроводенъ отъ множество файтони и селски каруци прѣпѣлени съ селени се отправилъ за домѣтъ на г. Кжнева. Множеството по нѣмане файтони се отправи пешкомъ за зала „Съединение“, кждѣто щѣше да говори г. Малиновъ. Оше отъ 1 1/2 часа залата бѣше прѣпѣлѣна, макаръ и да бѣше оповѣстено, че рѣчта на Малинова щѣ почне отъ 3 часа. Въ 2 1/2 часа г. Малиновъ придруженъ отъ членовѣтъ на комитета дойде въ залата. Явяването му на сцената се посрѣщна съ буря отъ ржкоплѣскания и оглушителни „ура“.

Събранието се откри отъ прѣдсѣдателя на варненската организация г. Кжневъ, който слѣдъ като благодари за доброто посѣщение даде думата на Малинова. Нова буря отъ ржкоплѣскания посрѣщнаха оратора. Малиновъ заговори — той почна своето мощно и цѣлѣтисо слово. Горещитѣ симпатии съ които бѣше посрѣщнатъ, изразъ на голѣмото довѣрие на гражданството къмъ демократическата партия, трогнаха и настроиха оратора да произнесе едно блѣстяща рѣчъ. Въ тази зала, започна г. Малиновъ, се сключи контрактъ между българския народъ и демократическата партия. Въ тази зала той прѣди три години прочете декларацията на правителството. Варненскитѣ граждани бѣхъ първи, които чуха обѣщанията дадени отъ демократическото правителство въ декларацията и сега слѣдъ три години, г. Малиновъ бѣ честитъ за гдѣто можъ при бурни удобрѣния да констатира, че демократическото правителство е оправдало довѣрието на българския народъ. Сръщу всѣки пунктъ отъ декларацията г. Малиновъ поста-ви онова що демократическото правителство извърши прѣзъ своето тригодишно управление. Той се сирѣ въ въпроса за бюджетъ, като упрѣкна нашитѣ противници въ недобросъвестно експлоатиране съ тоя въпросъ. Демократическото правителство не увеличи бюджета, то създаде *искреностъ* въ бюджета, то внесе въ него всѣчки разходи, които по раниминаваха въ разни свръхемѣтни кредити, а съ това не се увеличи разходитѣ на държавата, а се събраха тия разходи отъ разнитѣ свръхемѣтни кредити и се образува дѣйствителния разходенъ бюджетъ. Демокр. правителство приключи своя бюджетъ за 1909 год съ единъ излишекъ отъ 9 милиона лева. Той говори и за реформитѣ които направи демокр. правителство за гарантиране на избирателнитѣ права, за армията и въобщо по всѣчки пунктове на декларацията. Вториятъ въпросъ на който г. Малиновъ се сирѣ, бѣ въпросътъ за коалицията и за сливането на

Финансовото положение на Варненската община.

Продължение от брой 28.

Погрѣшно е схващането че още въ първите години на сключването на милионния заемъ, общината е срѣщнала мъжнотии при изплащането анюнетитѣ, възлизаци на около 432 хиляди лева и това било дадо поводъ на генералната банда протестира, а общината се видѣла принудена да взема отъ капиталата на заема, а изплащане лихвитѣ му. Подобенъ случай не е имало. Винаги общината е правила вноскитѣ си прѣди договорния срокъ и не отъ капиталитѣ на заема, а отъ своитѣ редовни приходи. За потвърждаване на това прилагамъ извлѣчение отъ смѣтката ни съ Генералната Банка, отъ която се вижда, че ебщината винаги е била изправна въ плащането си. Напротивъ, вънъ отъ сумати, които трѣбва по договора да внисаме прѣдварително срѣщу дългѣтъ ни по заема, ние винаги имаме въ сжщета банка по 100 до 150 хиляди лева на текуща смѣтка, за кито тя ни плаща 2 1/2% лихва.

Нуждата отъ регулирането на нѣкои вкартали на градѣтъ Варна, е крайно належаща, защото закѣнее ли се тѣзи работа, освѣтъ, че ще се попрѣчи на канализацията, но и колкото се закѣнее, толкова по лошо за градѣтъ, едно, защото ще се попрѣчи на благоустройството и друго, защото отчужденията по сжщо ще коствуватъ на общината, тѣй като цѣнитѣ на мѣстата и сградитѣ неимовѣрно се покачва.

Отчужденията, които ще се правятъ отъ заемѣтъ за урегулирането на нѣкои квартали е основано проученъ; оцѣнитѣ на мѣстата и сградитѣ сж направени по начинѣтъ прѣвиденъ въ закона за благоустройството и протоколѣтъ за оцѣнитѣ е надлежно утвърденъ отъ сжда; регулационния планъ е тоже утвърденъ съ указъ № 17 отъ 18/IX 1900 година.

За отчуждаемитѣ имоти кому колко ще се плати е видно отъ поимения списекъ приложенъ къмъ прѣписката. Сега прѣдставлявамъ прѣписъ отъ протокола и отъ указа, за които е рѣчь по-горѣ.

Липсата на подробнитѣ условия, при които общината смѣта да сключи заема, азъ смѣтамъ, че не могатъ да иматъ значение при разрѣшаването на въпроса за заема, защото тѣ нѣма да пзмѣнятъ въ нищо сегашното положение. Общината даде своито прѣдложение до банкитѣ и очаква тѣхния отговоръ.

Допитване отъ народа по този заемъ е обявено на 12 м. мѣсець и до 5 т. м. бѣха се записали за 8 (осемъ) души избиратели. По-вече отъ вѣроятнo е, че допитването нѣма да се състои, защото всичкитѣ граждани съзнаватъ нуждата отъ заемъ за благоустройството на градѣтъ.

При вѣничко, че финансовото положение на Варненската община е „добро“, въ което всѣки ще се убѣди отъ цифровитѣ данни, които изложихъ, но за още по-голяма сигурностъ азъ намирамъ, че извѣстна частъ отъ заемѣтъ може да се изразходва за производствени работи, щомъ компенята намѣри, че водоснабдяването, канализацията и електрическото освѣтление сж

работи крайно не производствени и не само, че ще дадѣтъ нѣкакво увеличение, на общинекитѣ приходи, а напротивъ — ще прѣдизвикатъ увеличение на разходитѣ за поддържането имъ.

Оставамъ съ отлично къмъ Васъ почитание,
Контрольоръ на Варнен. Градека
Община: Г. Михайловъ.

БЪЛГАРСКО АКЦИОНЕРНО Д-ВО „ДРУЖБА“ — ВАРНА.

На 6 май, до 5 часа слѣдъ пладнѣ, въ помѣщението на дружеството, ще се продава на търгъ дружествената кжща въ града, I уч., ул. „Севѣрна“ № 174 (бивша на Хр. Ризоолу). Главното здание триетажно, съ 9 стаи и три голѣми коридоранадъ зимникъ. До него кухня и стая и двѣ отдѣлни пристройки. Цѣлото пространство е 366.50 кв. метра, отъ които около 200 кв. метра постройки. Въ двора чешма. Кжщата се намира много близо до морския брѣгъ.

Най малко половината отъ покупната цѣна, ако купувача пожелае, може да се остави въ дългосроченъ заемъ срѣщу ипотека на сжщата кжща.

Първоначална цѣна 20,000 лева. Залогъ за правоучастие въ търгѣтъ се иска 2000 лв. Всичкитѣ разноси на публикаций, крѣпоститѣ мита и градскитѣ берии сж за смѣтка на купувача.

Продажбата ще се счете окончателна за дружеството, ако управителния съвѣтъ утвърди търгѣтъ.

По подробни свѣдѣния заинтерасуванитѣ може да искатъ всѣкога въ кантората на дружеството.

Варна. 16 Априлъ 1911 год.

ОТЪ ДИРЕКЦИЯТА.

ВАРНЕНСКА МИТНИЦА.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 2778

гр. Варна, 15 Априлъ 1911 година.

Съобщава се за знание на интересующитѣ се, че въ помѣщението ѝ ще се произведе търгъ на 29-IV и 3-V т. г. отъ 2 до 5 часа слѣдъ обѣдъ за разни изостанали стоки съгласно обявлението ѝ № 2724 отъ 14 т. м., въ което сж прѣдвидени стокитѣ, количеството имъ и първоначалнитѣ имъ оцѣнки.

Желающитѣ да купятъ да се явятъ въ митницата.

Управитель: А. СТАЙКОВЪ.

Секретаръ: А. ДУМБЕВЪ.

Обявление.

Долоподписанитѣ, съобщаваме на интересующитѣ се, че откунихме Държавната гора при мѣстността „Рогачево“, до селото Чукурово (Текенска община) въ която се намиратъ необходимитѣ принадлежности за единъ земеделѣлецъ като: мертци, колове, пѣрти, дърва и др.

За улѣснение на купувача било каквото и да с, билетитѣ ще се издаватъ на самата гора.

Цѣнитѣ много намалени.

Материятъ настѣченъ и не настѣченъ.

Балчикъ, Декемврий 1910 г.

Съ почитание:

1—50—3 Ж. Атанасовъ, П. Гецовъ и Райчо Петровъ.

БОРИСЪ ПОПОВЪ

(АДВОКАТЪ)

Се раздѣли съ досегашния си съдружникъ Добришки адвокатъ Тодоръ Тошевъ и се установява за винаги въ гр. Варна, до Окржжния Сждъ.

Приема да защитава всѣкакъвъ видъ дѣла прѣдъ всички сждилища въ Царството.

1—55-2

Първа Българска Модерна Фабрика

ТАХЖНЕНА-ХАЛВА, ЛОКУМЪ И ДР.

А. Г. Кацулисъ — Варна.

ФАБРИКАТА ПРОИЗВѢЖДА:

ХАЛВА въ обли тенекийни кутии по 8. 6. 4. 2. 1. 1/2 и 1/4 кгр.
ЛОКУМЪ фжстжклия въ кутии по 5. 1. 1/2. 1/5. и 1/15 „
„ кристалъ триколоренъ въ кутии по 1. 1/2. и 1/5 „
„ царски „ „ по 1 — 1/2 кгр.
НЕБЕТЪ-ШЕКЕРЪ (КАНДИО) въ каси по 25 килограма.
ЛЕВЛЕВИ-ШЕКЕРЪ „ „ по 35 „

ПРОДАЖБА НА ЕДРО.

5—11—5 ДОБРОКАЧЕСТВЕННОСТЪ ГАРАНТИРАНА.

Интересно за любители
телитѣ на ловѣтъ!

Продава се ловджийска пушка испанска система 16 калибръ.

— ЦѢНА ИЗНОСНА. —

Споразумение въ печатницата на Д. Тодоровъ — Варна.

ПОДЪ ПЕЧАТЪ Е
ВЕЧЕРИНКИ и УТРА

ин. IV отъ

Ив. Ст. Андрейчинъ

ЦѢНА 3 ЛВ.

издана книжарницата на

Н. Евстатиенъ — Варна.

1—45—5

НАРОДНА СИЛА

Органъ на Варненския Окржженъ Демократически Комитетъ

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО.

Годишенъ абонаментъ 5 лв.

За обявл. се плаща: за гарм. редъ на I стр. 1 лв.

За гармонденъ редъ: IV стр. 0-80 лева

На II и III стр. по споразумение.

Урежда редакционенъ комитетъ.

Администраторъ: Н. Нейковъ.

Ржкописи не се връщатъ.

Единъ брой 10 ст.